По конфіскаті — наклад другий.

Ч. 73 (227). Львів, неділя 1. квітня 1923. Почтову належність оплачено гуртом. Рік II.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Перемишль
Впр. о. Зубрицький А.
Чацкого 6.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграмів Громадський Вістник Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 12000 Мк.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лір, Німеччині 18.000 п. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунія 100 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 18000 мп. Зміна адреси 500 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
Ціна примірника 500 мп.

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО РАНО.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Львів, 31. березня 1923.

Провокація зростає. Недавно перестерігали ми наше громадянство перед провокаторами і провокацією, що як пошесть шириться в краю та намагається — як павук муху — захопити в свої сіти наше життя, щоби його зовсім розбити, здеправувати, кинути на поталу ворога.

Сьогодня знову — на жаль — мусимо вернути до цеї болючої теми. Доходять нас слухи, що по краю, а особливо на півдні Галичини „потайки волочаться підозрілі агенти і стараються спровокувати якийсь рух, чи заворушення, щоби з одного боку оправдати потребу і конечність свого істнування, а з другого боку дати нове заняття тим, які не мають підходячої для своїх неронських нервів роботи. Агенти-провокатори вдають із себе висланців през. Петрушевича чи якогось „революційного“ комітету в Чехословаччині або за Збручем (у Винниці чи Камянці), удосконаленими способами російської охрани, уживаючи всяких окружних довір і посередництв, намагаються добути довіря молоді і селянства та штовхнути їх на який небудь нерозважний вчинок. Досвідні провокатори перш усього рахують на ідейність молоді, на її посвяту за народню справу, на й горячі голови, запал і нерозважність. Одночасно вони стараються вжитися в селянську психіку, розуміють, як велике невдоволення запанувало між селянством з приводу останніх подій, випитуються, скільки новобранців укривається перед польським військом, помічують обурення і розярення селян ізза карних експедицій і грабунків. Такий стан, стан обурення, розярення, запальности легко визискати до нерозважного кроку. А провокаторам, що ділають незвичайно зручно, що вміють всякими способами „піддавати ідеї“, власне в те грай. Вони бажають штовхнути селянську масу на заворушення, палку й недосвідну молодь хотять звязати з тим рухом, щоби опісля збирати багате жниво своєї провокаторської діяльности.

Пригадуємо, що літом 1920 р. один провокатор зібрав в будинку академічної гімназії молодих гімназистів і „заклапав“ з ними „комуністичну партію“. Всіх їх арештовано і посаджено в тюрму, де вони просиділи майже рік. Не потребуємо пригадувати кількох судових процесів, з котрих ясно виходило, що вони являються епільогом провокації, як нпр. процес Глібовицьких з Жабя. Були всі познаки, що відомі заворушення на Гуцульщині в 1920 р., за котрі довго страждали гори, теж були ділом провокації. Недавні відомости з Товмаччини стверджують, що там крутився через кілька тижнів якийсь дефензивник Влад. Гурскі Добруцкі, який представляв себе висланцем през. Петрушевича, відбував наради для підготування повстання і кінець кінцем всадив до станиславівської тюрми кільканацять легкодушних селян.

Як нас інформують з провінції пошесть провокації поширюється. Особливо намагається вона, як вже згадано — обмотати своїми сітями недосвідну молодь і з її допомогою [illegible] поважнійшу акцію. От тоді знов пережилиб ми недокінчену добу тюремщини, в країні запанував би вийнятковий стан, зріс би терор, порозвязувано би деякі українські інституції, наложено би нові контрибуції, села нищено би безпощадно, розшалівся би дикий танець всіх темних сил, а наші адвокати теж мали би нове заняття, а наше громадянство знов замісць продуктивної праці мусілоб зайнятися долею вязнів і т. п.

З метою осмілити декого на безкорисний, а для національної справи тепер рішучо шкідливий вчинок, вперто розсівають якісь несовісні люда поголоски, що на границі стоїть готова вступити до Галичини червона армія. Не виключене, що й на рахунок большевиків слід би зачислити значну частину цеї несумлінної пропаганди чи акції.

Ясно, що в створених умовах не знаємо правдивого стану річей, одначе в почуттю великої відповідальности уважаємо вказаним перестерігти кого слід перед цею провокаторською роботою. Дати послух тисячераменній провокації, дати себе пхнути на фальшивий шлях псевдовідданости національній справі, дати себе зловити на гачок чужинних інтересів, — це була дуже болюча помилка, котра пімстилася би не тільки на її авторах, але й на нашому громадянстві взагалі. Не улягає сумніву, що є одиниці, які в добрій вірі, в пересвідченню, що служать ідеї, дають себе зловити в зручно наставлені сіти. На адресу тих людей дозволимо собі сказати: Не наслідуйте безчисленних „спасителів“ України, не побільшуйте їх рядів, бо якось все так водиться, що — чим більше „спасителів“ — тим гірше Україні. А хто бажає добра нашій Батьківщині, той буде нищити провокацію в її зародку, а на всякий випадок бути охоронювати перед нею тих, хто в своїм молодечім запалі, в своїй недосвідности й уроєній амбіції, був би найбільше податливий на зрадливі підшепти.

Присилайте складки на пресовий фонд на пп. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Похід валькірій.

Швейцарський голос про майбутність Польщі.

Базельська газета „Національ Цтґ.“ помістила з нагоди париського „вирішення“ велику статтю під повисшим наголовком. Передаємо її у важнійших витягах:

„У варшавській опері саме їхали валькірії на баских театральних конях при могутніх звуках вагнерівської музики, коли поміж публикою поширилася вістка про рішення париської конференції амбасадорів відносно Вільна й польських східних кордонів. З кінцем вистави прийшло до великої демонстрації, —одної із тих, які так часто траплялись у воєнному часі. Тоді субретки й актори залюбки відчитували останні побідні воєнні звідомлення про переломи і т. п. Цим разом прочитано авдиторії зі сцени тріюмфальну вістку з Парижа. Зараз після чарівної вистави схвильована публіка відспівала польські патріотичні гимни та — із зрозумілої вдячности — Марсейлєву. Воно, правда, звучало трохи дивно безпосередно після вагнерівської музики, які кидала масу тонів во славу німецької могучости, алеж при тодішному радісному захопленню публіки нікого це не вразило. Коли взяти на увагу простір кількість населення Польщі, то бачимо, що Польща добула більше, ніж колинебудь могли сподіватися найсміливійші її мрійники. Як що числа малиб рішаюче значіння, то Европа дісталаб Польщу, як нову великодержаву. А проте істнують инші числа, які виступають проти такого заложення: біліони польського бюджету, безнадійної пасиви торговельного білянсу, перевантаженого військового етату, величезні числа польських урядовців та занадто багато анальфабетів. Хто бажав би воскресення польському народови й державі, той мусить з трівогою ствердити надто великі завдання, які ставить собі молода держава, та фальшиві шляхи, якими вона йде до розвязки цих завдань. Париське вирішення у великій мірі збільшує труднощі Польщі і всього Сходу Европи та накопичує новий запальний матеріял. Вже Литва заявила, що ніза-що вважає париську постанову та не признає прилучення до Польщі старої литовської столиці Вильно, яке — инша річ — було спольонізоване а ще більше зжидівшене. Неменші сумніви насуває постанова відносно Східної Галичини. Ранійше Льойд Джордж отягався віддати Польщі три міліони Українців цієї країни (трохи більше! А друге стільки инших українських земель, що тепер під Польщею! — Прим. Ред.) Бонар Лоу вступився французькій дипльоматії. Східна Галичина була враз зі столицею — Львовом здобута Поляками мілітарною силою; вибори перейшли при свідомій абстиненції Українців і доказали, що за польською владою стоїть смішна жмінка населення. Без огляду на офіціяльне признання чи не признання якимись державами (нпр. совітськими) паризьких постанов, істнують факти, яких не можна заперечити. А саме: у Польщі з яким 30-ти міліоновим населенням є великий відсоток не-Поляків, — у Сх. Галичині три четвертих. Усі меншости бороняться перед польонізацією і цей спротив Українців, Німців, Жидів і Литовців не припиниться; він зробить важку проблєму стабілізації нової держави до розвязання і на протязі довгих літ буде накопичувати щораз нові небезпеки.

В основі національного угрупування ріжних кінців Польщі лежить факт, що сильні окраїнні національні меншости мусять змагати в напрямку відповідних сусідніх національних держав. З другого боку ріжні племена й окремішні культури є на Сході Европи так перемішані, що складення чисто національної одностайної держави є річю майже неможливою. Тому Польща моглаб єдино — на думку автора названої статті — толєранцією і надачею широких автономічних свобод старатися зєднати

Пр. 187/23. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часопису „Громадський Вістник“ число 62. (216) з дня 20. березня 1923 в артикулах а іменно: 1) артикулу вступного: а) „заголовок“, б) уступ між словами: „крок назад“ і „Не право“, ц) уступ між словами: „відтяженням Азії“ і „П. Грабскі“, д) уступ від слів: „Затверджено в Парижі“ до кінця. 2) В рубриці: „Новинки“ уступ між словами: „на тюрму 10 осіб“ і „в ночі з 15. на 16.“. 3) „Дописи з краю“ в уступі між словами: „10 міліонів ма“ і „Подібно, або ще“. 4) Перший артикул, числячи з гори, на четвертій стороні в цілости, містить в собі вчин ад 1) злочину з § 38 ц) карн. закон., ад 2) злочину з § 65 а) зак. карн., ад 3) злочину в §§ 65 а) і 87 зак. карн., ад 4) злочину з § 65 закона карного і провини з §§ 300 і 305 закона карного, узнав доконану в дни 19. березня 1923. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493 проц. карн. заказ дальшого поширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ех 1863, а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мк. — Львів, дня 21. березня 1923.

(Підпис нечиткий)

собі національні меншости. Теперішний уряд Сікорского, який має марку буцім то „поміркованости“, алеж він виконують владу, яка є перейнята духом ненависти й нетерпимости. Вбивство Нарутовіча було найкращим показчиком пануючого в Польщі шовінізму й мілітаризму, які не можуть стерпіти, щоби, мовляв, польська влада була залежною від національних меншостей. А проте: ці „меншости“ мають точ-точ стільки само права, що Поляки, вибирати зверхників держави. Але Польщі тяжить зобовязання приняте нею перед Союзом Народів щодо охорони національних меншостей і вона всіма засобами старається скинути з себе цей тягар. Перецінювання власних сил та дика партійна заїлість розвалила стару польську державу; ті самі помилки входять у гру й сьогодні та погрожують істнуванню нової польської держави.

Західна й Середня Европа не є настроєною до того, щоби турбуватися жалями й злиднями мешканців отих далеких, незнаних під етнічним оглядом країв; а проте несправедливість, яка що раз дальше стає що раз більшою, буде спинювати й ослаблювати всю Европу на її шляху. Нездібність автократів старої Росії, Австро-Угорщини та Туреччини, які даремне хотіли силою примусити ріжні племена, що мали власну мову й культуру, стати льояльними громадянами чужоплеменної держави, була причиною майже всіх воєн, які Европа пережила за останніх сто літ.

Ми бачимо, яку дорогу ціну Німеччина мусіла оплатити спершу анексію Альзації а згодом — відмову дати автономічний устрій цій країні. Ми бачили, як балканські війни розвалили стару Туреччину, світова війна прогнала Габсбурґів з престолу, на якому вони сиділи більше шостисот літ. Вкінци ми були свідками, як могутня Англія прийшла до висновку необхідности надати Ірляндії свободу й повну самоуправу. Чи дійсно у Варшаві думають, що Поляки силою зможуть вдіяти більше, ніж це вдалося Туркам, Австрійцям і Мадярам, Німцям і Анґлійцям? Чи нова польська держава є дійно такою міцною?

Не лише символічно й не лише у театрі виступатимуть діяльно богині війни, коли всюди пануватиме глум над свободою і самовизначенням народів. Задубіла впертість залишити чужим народностям свободу розвитку, школу, пресу і самоуправу, вибуялість централізму і націоналізму хитає Европою від одного бігуна до другого. Італінізують, румунізують, польонізують, французжать, турчать, — а всеж такі ніде не вдалось приєднати для асимілізуючої держави хочби споріднені народи, чого є доказом найновійші вибори в Югославії з резистенцією Хорватів і Словінців. Вичерпаний континент, що повинен би розпоряджати всіма своїми життєздатними силами, щоби могти подолати наслідкам війни, витрачує енергію на гноблення міліонів людей, ставлячи біля них на сторожі другі міліони жовнірів; таким робом ніде нема ні забезпеки ні бажання праці.

Тепер радіє Варшава. Але після літ турбот, колотнеч і ріжних кріз прийде вона до свідомости, що її радість була передвчасною. Бо тільки та Польща може бути сильною, яка матиме найбільш вдоволених і працездатних громадян. В иншому випадку, валькірії, похоронний марші і сумерк богів, які пересувались по сцені варшавської опери, станутъ символами майбутньости Польщі“.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

праці в промислі і рільництві, впливання в напрямку повільного усунення ріжниці між містом і селом; 10) Публичне і безплатне виховання дітей і др.“.

Всі щойно вичислені найблищі пункти соц. програми большевики перевели в діло з просто невільничою точністю. І ми знаємо, що вийшло із них. Ці, по словам авторів „Ком. Ман.“, „деспотичні напади на продукційні відносини“, які одначе чомусь-то таємничим „способом“ мають перерости самих себе і довести до нового суспільного ладу — зовсім не довели до нового ладу, тільки до небувалої в людськім історії матеріяльної руїни, до загального одичіння і нарешті до невільництва „над-капіталови“. Поразка і компромітація большевизму на цім полі є повна і незаперечна. Зах. европейське робітництво виказало незвичайну дозу природного розуму, що не дало себе потягнути до вчинків, сплоджених в уяві доктринерів. Тим способом воно вратувало від повної загибелі всю нашу культуру, всю підставу існування національних держав в Зах. Европі, але також і умови свого власного матеріяльного буття. На руїну в большевицьких розмірах може собі в решті решт дозволити Росія. Міст там відносно не богато і вони рідко розсипані. Але нехай кожен уявить собі наслідки всіх вище поданих експерементів в робітничих муравлищах Німеччини, Франції або Анґлії. Через тиждень два вичерпалися би всі життєві припаси і міліони голодних людей немов звірята кинулись би один на одного. Передсмак такого „раю“ маємо в минулорічних описах з діткнених голодом областей Росії. Але на заході події булиб ще в тисячу разів жахливіщі, чим в рідко заселеній Росії.

Не маючи наміру розказувати на цьому місці історії невдатної спроби большевиків перевести в діло соціялістичний ідеал, не стану зупинятися над подробицями. Та вони, на загал, повсюдно відомі. Большевики находяться в повнім відвороті від своєї первісної програми і ґеній Лєнінового ума, його талан „компромісовий“ полягає саме в тому, що Лєнін, цей, здавалося би, фанатичний доґматист, коли побачив крах своїх сподівань, зручно вмів податися назад і зробив це так, що його безкритичним поклонникам вічно здається, начеб большевизм ще далі уявляв собою те, що уявляв в 1918 або 1919 році. Весна і літо 1921 року, отже мент після заключення риського договору і ліквідації Врангеліяди являється зворотною точкою економічної політики большевиків. Дотичні промови Лєніна на комуністичних і совітських конґресах є таким жорстоким самобичуванням власних оман і помилок, є такою грубою іронією над мертвими буквами програми, що в них самих вже міститься певна доза гумору. Лєнінови і це було вільно робити. Йому одному. І приготовлення большевизмови шляху до повороту до реальної дійсности є його другим великанським ділом.

(Продовження буде.)

Павло Лисяк.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло“ у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адм.*

Н. Лєнін. (Волод Ілліч Ульянов).

(З нагоди його уступлення.)

III.

Львину частину успіхів большевизму треба приписати на рахунок Лєніна, сього сомнамбулічного відсуття Лєніним скритих замислів і хотінь збірної московської душі. Непоровуміння вийшло щойно тоді, коли большевики захотіли свої методи і психольоґію накинути і другим народам. Тут вони потерпіли повну невдачу.

Більше. Своїми азійськими методами причинились большевики до прочищення повітря в Европі. Сьогодні комунізм в Европі є незначною течією, з якою ніхто серіозно не рахується. Наслідком комуністичної політики переходить теж важку, можна сказати: смертельну, крізу і соціялізм.

Немов в знаменито з технічного боку збудованій драмі пішли в Росії від приїзду Лєніна чергою події, одна жахливійша від другої. В них виступає Лєнін неначе діявольський режісер в яркім світлі рефлекторів і бенґальського вогню. Цинік з іронічною усмішкою на устах і безжалісний кат міліонів. Колись доводилось читати казку про якогось божевільного, котрий уявляв собі, начебто в його мозку хтось встромив накручений годинник. Маятник годинника нестримний. Його не можна опанувати. І маятник жолобить в мозковні субстанції кроваві сліди... Таким годинником і такою невтишимою пружиною в орґанізмі Росії була божевільна воля і фанатичний інтеллект Лєніна.

Розігнавши конституанту і вхопивши владу в руки, Лєнін взявся переводити в діло тези з другої частини „Комуністичного Маніфесту“. Ці перші роки панування большевиків мають епохальне значіння, бо тоді зроблено першу спробу здійснити соціялістичну ідею. А на доказ нехай послужить дотичне, часто цитоване місце із „Ком. Маніфесту“:

Маркс і Енґельс пишуть: „Пролетаріят ужиє добуту собою владу перш за все на те, щоби буржуазії спровола забрати увесь її капітал, в руках держави, т. є. в руках пролетаріяту, зорґанізованого як пануюча кляса, зосередити всі інструменти продукції і — вкінці, по змозі як найсильніще помножити масу продуктів. А це в даний мент може статися тільки шляхом деспотичних нападів на власниче право і міщанські продукційні відносини, отже шляхом мір, які, буцім-то видаються з економічного боку недостаточними і нежиттєвими (sic!!), які одначе в бігу розвитку переростають самі себе(??) і являються необхідним середником для переміни цілого способу продукції. Очевидно: ці міри будуть в ріжних краях ріжні. Але в найбільше розвинених країнах на загал, мусять бути примінені ось які: 1) Вивласнення земельної власности і ужиття ґрунтової ренти для державних видатків; 2) Сильний прогресивний податок; 3) Знесення спадкового права; 4) Конфіската майна всіх еміґрантів і політичних бунтівників; 5) Централізація кредиту в руках держави через національний банк з державним капіталом і виключним монополем; 6) Централізація транспортової справи в руках держави; 7) Збільшення національних фабрик, продукційних інструментів, обробітка і поправа землі на підставі спільного плану; 8) Рівний примус праці для всіх; орґанізація промислових армій (sic!), головно для рільництва; 9) Сполука

Преса про відозву ґен. Сікорского.

Жидівська „Хвіля“ пише з нагоди останньої відозви ґен. Сікорского, що вона не сповнила свого завдання, бо не зясувала напряму політики польської держави, даючи замісць того всякі загальники, які не мають значіння й оминаючи всі справи, які для консолідації держави могли би мати рішаючу вагу. Відозва Сікорского є політикою, яка продовжує цілий ряд помилок дотеперішньої польської політики відносно не-Поляків. Відозва навіть не є початком дискусії на тему відносин між Польщею й не-Поляками, до того-ж вона ні словом не згадує про Жидів. „Хвіля“ думає, що Сікорскі занедбав важну нагоду взяти в свої руки ініціятиву в напрямі консолідації Річипосполитої.

Цілком инакше пише про цю саму відозву польський краківський консервативний „Час“. Він аж захлипується з одушевлення з приводу ґенеральського „орендзя“: „Називаємо цю відозву найважнійшою подією дня, бо нею наш уряд стає око в око з найбільшою внутрішною проблемою держави“. Потім переходить поодинокі „обіцянки“, „орендзя“, при чому підкреслює, що вжито в ньому назву „український“, для означення „рускої“ національности, так наче би то вжиття нашої національної назви треба би уважати спеціяльною „концесією“ Річипосполитої для Українців і заплатити за неї — льояльністю. Вичисливши ось такі ріжні мнимі концесії, „Час“ пише: „Відозву слід розуміти як оферту до згоди й льояльности“. Після того переходить до погроз: „Від відгомону, який ота відозва викличе в Білорусинів і Українців, залежатиме, чи приречення уряду впадуть на рілю, чи на камінь. Якщо оферта не буде принята, а руку, яку їм простягаємо, відтрутять одні або другі, — то можуть прийти до власти в Польщі ті, що стоять на фальшивім становиску „народового еґоїзму“ і розпочаття беззглядної боротьби для знищення національних меншостей“.

— Подумайте тільки! Що за жахлива картина: ендеки приходять до влади! Що більше! Щоб застрашити Українців, старенький, сідоглавий „Час“ удає, що вірить буцім-то ендецька влада може знищити трицять відсотків населення теперішної Польщі, з того — 7 міліонів самих лише Українців. Так начебто старенький „Час“ уже давно сам не став би був ендецьким орґаном і вже давно сам не пропаґував би ідеольоґії Грабского, колиб направду вірив, що її можна здійснити, що вона не є хоробливою фантазмаґорією. — Страшить ендецією „Час“? А що в такому разі означає його вираження „фальшиве становиско“? Щож иншого, як не те, що ендецьке „фальшиве становиско“ є грізне, але не для Українців, ні для Білорусинів — а для самоїж таки Польщі й її будуччини. Хай отже „Час“ страшить ендеками не нас, а власний народ, бо на нас ендецький страхопуд не ділає: ми віддавна заявляємо, що не маємо нічого проти того, щоб у Річипосполитій прийшла до влади ендеція. Настрашивши ось так Українців і Білорусинів, накричавши на них, щоб як найшвидше стали льояльними підданцями Польщі, бо инакше „ендеція“ їх зїсть, „Час“ переходить із тих страшних тонів у лагідну пісоньку сирени: „Українці й Білорусини є сьогодні на переломі. Вони мусять вибрати поміж польською державністю з цивілізацією заходу — і російською державністю з большевицькою анархією“. Словом: Вибирайте! Перед вами щасливе життя, яке дає Польща, і — смерть і руїна, „утоплення білоруського потічка й української річки в російськім морю“. Вибирайте! І з приводу цієї ділеми пише собі „Час“, що вправді „большевицькі елементи“ не перестануть робити заговорів проти Польщі, але побіч них напевно повстануть „льояльні партії“ в роді Ількова. „На них числить, до них простягає руку відозва премієра Сі-

корского" — так признається „Час".

Гай, гай! Стареньский „Час" думає вже дуже й дуже тупо. Абстрагуючи від того, що до прожажних каналій не треба простягати руки, бо угоду з ними можна й без того купити, абстрагуючи навіть від того, що сумно представляється угодова місія Сікорского, якщо вона опирається на Ількових, слід звернути увагу старенькому „Часови" на те, що оцінюючи українські настрої, він чомусь-то звертає увагу і на жмінку большевиків і на ще меншу жмінку Ількових, а не бачить того, що є одинокою суттю українських національних змагань: національно-державної української думки. Він бачить на Сході Европи лише дві вартости: Росію і Польщу. А тимчасом на сході істнує ще третя сила: Україна, якої не бачить ні „Час", ні Сікорскі.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Поруря.

Соціялістична конференція.

В Парижі відбувається конференція представників соціялістичних партій Англії, Франції, Італії і Бельгії в справі Поруря. На конференції порішено вислати делеґацію до Берліна для переговорів з німецькими соціялістами.

Франція в справі інтернаціоналізації Надренії.

„Дейли Мейл": Франція не може згодитися на уміжнародовлення Надренії під контролею С. Народів. Франція стоїть на становищі, що версайльський договір мусить бути виконаний вповні, тому теж окупація Надренії мусить трівати так довго, як це предвиджує договір. Уміжнародовлення могло би послідувати щойно пізнійше, але й тоді Франція зажадала би титулом ґаранцій повного розоруження Німеччини.

Справа комунікації через анґлійську окуп. стрефу.

До німецького правительства наспіла нота анґлійського правительства в справі користування Францією залізничими шляхами на окупованій Анґлією области на основі договору заключеного між ґен. Деґу і ґен. Пейотом. Кабінет радить над відповідю на повисшу ноту.

Німецький протест. Кари за несолідарність.

Державна німецька комісія для окупованої области прислала міжсоюзній комісії ноту з протестом проти стягання вуглевого податку. Накладання і стягання податку це нарушення версайльського договору. Правительство заборонило підприємцям платити податок під загрозою втрати горожанських прав і карного дому.

В справі заяви німецького міністра.

„Н. фр. Пр." з Парижа: В справі заяви німецького мін. загр. справ Розенберга заявляють на Ке д' Орсей, що Німеччина взяла під увагу всі можливі способи розвязки справи Поруря, лише не такий, на який згодилася би Франція, цебто безпосередне вручення Франції пропозицій. Запевняють там, що зміна становища Франції, Анґлії й Італії виключена. Поанкаре заявив, що Франція не має причини числитися з інтервенцією.

З польських справ.

Паспортовий обовязок.

Міністерство внутрішних справ предложило президії Ради міністрів законопроєкт про леґітимації і паспорти. Леґітимаційний обовязок лежить на всіх громадянах повисше 17 літ. Не мають його громадяне сіл в межах повіту, до якого належить їхня громада. Міністерство одначе має право на випадок потреби поширити також і на цих громадян леґітимаційний обовязок.

Чужинці повинні мати окрім паспортів теж дозвіл польських властей на побут у Польщі. Польські громадяне їдучи за кордон, або вертаючи з закордону мусять мати паспорти даний відповідними польськими властями. Паспорти не обовязують громадян, що живуть у віддаленню 10 км. від кордону. Виїзд і їзд до Польщі може відбуватися тільки в призначених міністерствами внутр. справ і скарбу місцевостях. Рада міністрів може знести паспортовий обовязок для громадян тих держав, які знесуть подібні обмеження відносно польських громадян. За всякі особисті документи скарб братиме окремі оплати.

За переступство цих приписів буде накладана гривна 5 міліонів мп. або 3 місяці тюрми, або й обі кари нараз. За недодержання цих приписів чужинці можуть бути видалені з Польщі. Висоту гривни міністерство внутр. справ може підвисшати або знижати відповідно до курсу польської валюти. Від оцих адміністративних кар у 1-шій інстанції можна рекурсувати на протязі 7 днів до окружного суду. — У законопроєкті твердиться, що він ніби-то лише має на меті відмежувати громадян від чужинців, а цілком ніби-то не має поліцийних цілей.

Безробіття й доріжня.

„Ржечпосполіта" доносить, що з приводу кризи в промислі число безробітних росте в Польщі кождого дня о 4 до 5.000 людей. Тепер у Річипосполитій начислюється біля 114.000 безробітних.

Комісія для розсліду росту доріжні сконстатувала, що доріжня збільшилася в марті в порівнанню з лютим о 33·51 відс.

Жиди з Польщі протестують проти засуду біскупа Цепляка.

Засуд біскупа Цепляка совітським судом у Москві на смерть викликав скрізь в Европі загальне обурення й протести. Це загальне обурення ендецька польська преса розуміється використала на це, щоб „доказувати", що совітський засуд є ділом — Жидів. Тимчасом в останніх днях дуже гострий протест проти засуду біскупа Цепляка одноголосно приняв жидівський варшавський рабінат, Союз рабінів Річипосполитої, Центральний Комітет ортодоксальної сіоністичної організації „Мізрахі" і екзекутиви організації „Шльоме Емунаг Їсроеля".

Совітська Росія.

Положення уральських робітників.

Руссспресс подає: Анкета про матеріяльне положення уральського робітництва принесла ось які дані: більш аніж половина робітників не має ніякого недвижимого майна. Що-до осілих робітників, які у вільному часі займалися городництвом, то в порівнанню з 1913 р. число їхніх коней зменшилося о 58 відс., коров о 27 відс., дрібної худоби о 54 відс., а посівна площа зменшилася до одної третьої площі 1913 року. Доходовий буджет уральського робітника означується в передвоєнних товарових рублях сумою 11 руб. 95 коп. місячно, з чого робітнича заплата виносить 8 руб. 43 коп., а решту дають доходи з господарства.

Положення в донецькім басейні.

Руссспресс подає: Компетентні знавці заявляють, що причиною труднощів і невдач у добуванню камінного вугля в Донецькім басейні є організаційно-технічна безпорадність управи промислу басейну, брак матеріялів і кваліфікованих робітників („забойщиків"), яких треба б притягнути окремими, вистарчаючими для життя заплатами.

РІЖНІ ВІСТИ.

П. А. Т. спростовує інформації В. Морґенцайтунґ.

Офіційна Польська Аґенція Телеґрафічна подає: З приводу інформації „Вінер Морґенцайтунґ", наче би то перед підписанням протоколу рішення Ради Амбасадорів з дня 15. ц. м. представник Польщі приняв спеціяльні зобовязання в справі Східної Галичини стверджується, що ця інформація цілком неправдива, бо справа буде полагоджена виключно на підставі вже істнуючого в цьому напрямі закону.

Німецька позичка.

Французька преса доносить, що німецька державна позичка закінчилася невдачею. Не зібрано навіть половини бажаної суми.

Арештування в Москві.

Совітський уряд арештував у Москві анархістів Ведяєва, Бобилева, Урмана, Осокіна, Масолова й инших. Всі вони поставлені перед суд за приналежність до анархістичної збройної організації.

Проєкт відповіди для Ісмеда паші.

По донесенням часописів, Рада міністрів під проводом Бонара Лоуа затвердила проєкт відповіди для Ісмеда паші.

Відложення розправи патр. Тихона.

З Москви звідомляють, що розправа проти патріярха Тихона має бути відложена.

Розстріли в Москві.

На днях розстріляно в Москві Комарова, Андреєва, Рощіна і Бекетова, засуджених на кару смерти за рабункові напади.

Комуністична конференція в Харкові.

В Харкові відбувається конференція комуністичної партії України.

Білорусько-польська конвенція.

Білоруський совітський уряд ратифікував санітарну конвенцію з Польщею.

Під гомін великодних дзвонів...

Слово У. П. Т. до української суспільности!

Небагато вже часу ділить нас від світлого Празника Воскресення Христового, великого празника весни, символу побіди світла над темнотою, правди над кривдою,—символу розкріпощення і освободження кляс і націй.

І понесеться по цілій Україні золотий гомін великодних дзвонів, збуджуючи в міліонах поневоленого народу нашого надії на кращу будучність.

Такі світлі дні бувають нераз підоймою до нових діл, до нових змагань, до нових жертв, — є нераз зворотною точкою в розумінню, як треба сповняти національні та горожанські обовязки.

Обовязки ці зростають особливож супроти нашого шкільництва та виховання, коли зважимо, що у Східній Галичині, де ми становимо 78% населення, число українських шкіл, удержуваних з краєвих фондів, не відповідає ніяк відсоткови населення. Відповідно до наших обчислень страти в школах доходять поважних цифр, так що наш передвоєнний стан посідання дуже обнизився. Коли зважимо далі, що в найліпшому разі маємо шкіл що до числа стільки, скільки і Поляки у Східній Галичині, та що до числа кляс вони перевисшують нас у четверо і на 9856, отже округло на 10.000 кляс припадає 7211 кляс на польські і лише 2645 кляс на українські школи, а школи польські T. S. L. множаться не лише по містах і місточках, але і по наших селах. В наслідок того найменше 170.000 українських дітей всупереч підставовим поняттям педаґоґії побирає початкову науку в польській мові та більше ніж 320.000 українських дітей зовсім не побирає шкільної науки, або не знає що це українська школа ведена в українськім дусі!

А що ми зробили, щоби ратувати цього пів міліона грядучого безграмотного українського покоління, за які відповідає увесь український народ, деб він не жив? Українське Педаґоґічне Товариство із за невистарчаючої піддержки зі сторони суспільности не є в спромові удержати більше чим 18 народних шкіл для 4028 дітей. А загалом у всіх народніх і середніх школах У. П. Т. учиться лише округло 7500 дітей. Решта з висше виказаного числа жде опіки і шкільної помочі від У. П. Т. зглядно цілого українського народу.

І коли не освідомимо собі того страшного положення, в якому тепер находиться наше шкільництво і виховання, коли відповідно до цього не спроможемося на надзвичайні грошеві зусилля, — то пів міліонови нашої дітвори, нашої молоді, нашого доростаючого покоління, надії усіх наших надій, грозить неминуча національна заглада.

Та ми не сміємо падати духом та попадати в розпуку! Ще не вибила остання година! Хай лише вся українська інтелігенція, всі робітники, купці і промисловці, всі міщане та селяне, всі товариства і підприємства, — взагалі весь Український Народ зорґанізовано і кождий з окрема дружно і одностайно в день Світлого празника Воскресення Христового поспішать із визначним даром під гаслом

„Писанка на Рідну Школу",

опісля постійними щомісячними лептами підіпруть діяльність У. П. Т., то воно зможе значно поглубити і поширити свою діяльність. І тоді через „Рідну Школу" виведе воно наш народний корабель на тихі води, на зорі ясні, у край щасливий, — на якому причалимо до довго ожиданої волісвободи, до національного і соціяльного відродження.

Найважнійша річ, що жертви на „Рідну Школу" мусять плисти постійно щомісячно, а основу їх повинні становити в першій мірі 1 процент податку від усіх брутто доходів, від яких морально не сміє ухилитися ні одна фізична українська одиниця, ні одно товариство, підприємство, інституція.

Та з нагоди світлих і памятних днів, якими в першій мірі являється Празник Воскресення Христового, повинні посипатися ще й одноразові більші щедрі дари на „Рідну Школу", чи то в грошах, чи то

в натураліях. Кождий, хто вісьме ініціятиву в збірках під гаслом:

„Пасха на Рідну Школу",

кождий, хто зложить дар на сю велику ціль — зробить тревале, непохитне діло, бо з одного боку причиниться до уратування цілого нашого покоління від неминучої культурної загибелі, а з другого боку приблизить нас до тої радісної хвилі, до того найбільшого празника всіх празників, коли витатимемо — Воскресення України!

Львів, Ринок ч. 10.

Українське Педаґоґічне Товариство Секція „Рідна Школа".

На Пасху для політичних вязнів.

Великдень. Свято побіди правди. Велике свято весни. Сонце усміхнеться до українських нив, весна зазеленить українські поля, весь народ міста й села зрадіє, бо з холодних оков зими воскресне природа до нового життя. Не стане веселійше лише в чисельних тюрмах, в яких опинилися наші політичні вязні. Залізні, густі крати тюрми спинюють сонішні проміння. Радощі весни не доходять до темних тюремних кель. Великодні свята не розвеселять їх мешканців. Відірвані від своєї рідні і від своїх близких та знайомих, самотні мусітимуть переносити той біль, який останніми часами впав на весь наш народ. Біль їх буде тим прикрійший, що саме їх жертву поневажено, споневірено.

Весь український Народ, який готовиться до Великодних Свят, повинен тямити,

З кожного святочного повинна кожня українська родина зложити частину для політичних вязнів.

Хай знають вони, що весь народ про них дбає

Тому взивається всіх українських громадян складати жертви на Пасху для політичних вязнів.

Жертви в натурі проситься складати в Кухні в „Народнім Домі", вул. Рутовського ч. 22. — грошеві жертви слати до „Краєвого Союза Кредитового", Львів, Ринок 10|I., „Дністра", Львів, Руська ч. 20, або „Земельного Банку гіпотечного", Львів, Підвале 7. на рахунок політичних вязнів.

Комітет опіки над політичними вязнями.

На поміч пресі!

Письмом з лютого ц. р. візвав мене Народній Комітет і видавнича спілка „Діло", щоби я з огляду на критичне положення нашої преси прислав цілорічну передплату на „Громадський Вістник" у висоті 200.000 мп.

Розуміючи в теперішню хвилю вагу своєї преси, посилаю рівночасно чеком П. К. О 200.000 мп. не яко пренумерату, тілько яко добровільний даток на Пресовий Фонд.

Хотячи прийти з більшою помочю для нашої преси, взиваю і кличу моїх станових товаришів, Українців-нотарів, щоби негайно зложили від себе відповідний до їх фінансових обставин даток на пресовий фонд так, щоби зі сторони нотарів Українців зложено було на Пресовий Фонд що найменше 2,000.000 марок поль.

В тій цілі кличу Товаришів: 1) Іван Раставецький нотар у Львові, 2) Жуковський Петро нотар в Богородчанах, 3) Дудрович Юрій субституат нот. в Бурштині, 4) д-р Маковський Василь субст. нот. в Бучачи, 5) Левицький Володимир-Лукич нотар у Винниках, 6) Дідицький Олександер нотар в Войнилові, 7) Мочульський Михайло нотар в Грималові, 8) Танчаковський Степан нотар в Золотім Потоці, 9) Щолгіна Омелян нотар в Скалаті або вже в Калуші, 10) д-р Сохацький субст. нот. в Калуші, 11) Капко Йосиф нотар в Коломиї, 12) Лучаківський Станислав нотар в Коломиї, 13) Павлюк Теодор нотар в Мельниці, 14) Дяків Василь нотар в Немирові, 15) Чомкевич Лев нотар в Обертині, 16) Строцький Олександер нотар в Отинії, 17) Строцький Ізидор субст. нот. в Надвірній, 18) Яримович Порфір нотар в Підгайцях, 19) Левицький Степан нотар в Підгайцях, 20) Левицький Володимир нотар в Снятині, 21) Заячківський Роман нотар в Яблонові.

Повисший виказ нотарів Українців виписав я з календарика на р. 1923 „Добра Новина".

В тім календарі є подані ще й инші нотарі Українці, але я їх особисто не знаю. Всеж думаю, що й вони не відмовлять помочі рідній пресі.

Лев Гузар, нотар в Галичи.

Оціночні комісії

З приводу нашої статті під заголовком „Основи організації Рідної Школи" („Гром. Вістн." з 2. III. 1923 ч. 47) переслав нам п. Володимир Чолій свої уваги, з яких витяг подаємо нашим Кружкам і ширшому загалови під розвагу.

П. Чолій радить, щоби в кождому повітовому центрі сотворити оціночну комісію (себто комісію фінансову). Комісія така повинна брати під розвагу такі обставини як: 1. категорія землі, а саме: поле, сад, город, пасовисько, сіножати, ліс і т. п.; 2. мешкання: власне, рядове, комірне і т. п.; 3. доходи: сталі і вільні (священики, адвокати, лікарі, інжинери, нотарі, кулці, товариства); 4. стан родинний.

До виготовлення оціночних норм мають бути покликані до оціночної комісії представники з усіх декастерій і предложити на пленум свої внески.

Повітові фінансові комісії підлягають головній комісії фінансів при „Рідній Школі", яка на повіт або на дану область зложену з кількох повітів малаб свого урядовця для одноцільности ведення акції і контролі.

П. Чолій каже, що ще до війни установив був таку комісію в Перегінську і це піднесло було доходи того Кружка в десятеро.

Справа оподаткування на „Рідну Школу" — це угольний камінь в організації нашого приватного шкільництва, бо всякі инші збірки і жертви не дають змоги укласти певний буджет. А справа нашого приватного шкільництва не сміє залежати від припадку.

Годі далі бавитися в похвали: „Княжий дар", „приклади гідні наслідування", „викликування" і т. п. — це все можливе лише в первопочинах громадянського виховання молодої нації. Ми вийшли вже з пеленок — і нинішний клич повинен бути: сліпий послух ідеї!

НОВИНКИ.

— **Конфіскати.** Попереднє (72.) число нашого часопису сконфіскувала польська прокуратура за кінець вступної статті п. з. „Генеральська кріза".

— **Конфіскати „Заграви".** Перше число „Заграви", що як орган незалежної політичної думки почала виходити під редакцією д-ра Д. Донцова сконфіскувала польська прокуратура за одно місце в статті „Під сучасну хвилю і два слова в статті „Спадщина минулого".

— **Діти і „Рідна Школа".** Нам пишуть з Богородчан: Вельми відрадним явищем сучасної хвилі є, що сільська шкільна молодь немов інстинктовно відчуваючи як спішити народній справі в підпомогу — горнеться самокидно до збирання жертв на фонд „Рідної Школи". Отсе такими гарними примірами є школярі народних шкіл в Саджаві і Нивочині пов. Богородчани, з котрих перші ідучи за приміром свого товариша Дмитра Заліського с. Михайла зібрали в III. і IV. клясі школи в Саджаві квоту 2.520 мп., а другі в школі в Нивочині квоту 7.000 мп. і передали ці квоти Кружкови У. П. Т. в Богородчанах. Хай за цим гарним приміром підуть і другі школярі цілої нашої країни. Слава! люблячим свою справу дітям!

— **Тактозний суддя польського суду.** Дня 23. марта ц. р. ждав один український громадянин на свою чергу в сали II. повіт. суду карного (С. III.), де переводив розправи польський суддя Фредецкі. Коли на питання поставлене ним парубкови з села: „czem jesteś?" відповів парубок „Rusin", то п. суддя зза судейського стола проголосив: „Z tego się przecież nie możesz utrzymywać. Są wprawdzie ludzie, którzy się z tego utrzymują, ale oni mieszkają we Wiedniu". Коментарі зайві.

— **Примушують святкувати польські свята.** На директора „Народної Торговлі", п. д-ра Олександра Бариляка наложив карний суд у Львові кару 3-дневного арешту за невидання приказу замкнути склеп „Н. Т." у Львові дня 15. березня 1922 в римо католицьке свято.

— **Політикуючий бачок.** Вже давнійше кололо українське письмо очи урядників Польського Банку промислового у Львові, вул 3. Мая 9. Але з хвилею „великодушної" ухвали антанти виніжнились нерви сих урядників до того, що один з них на ліквідатурі не завагався завважити функціонереви одної з найбільших українських інституцій: „Już się skończyły piękne czasy dla was". Українське письмо обертав на всі боки, лютував, як можна писати „w niezrozumiałym języku", і кінець-кінців поставив гіпотезу, що тут „niema Ukrainy ani Rosji..." Очевидно управа даної інститиуції поступила так, як повинен би зробити кождий, хто себе шанує — зірвала всякі зносини з Банком промисловим.

— **Курозні ціни часописів.** З Москви доносять, що ціну одного примірника „Ізвєстій" і „Правди" підвищено до 1,250.000 рб.

— **Хто буде латинським архиепископом у Львові.** Польська преса подає, що кандидатами на опорожнений престіл львівського латинського митрополита є о. Яцко Воронецкі, епископ-суфраган Туровскі і проф. о. Гертсман. Крім цього симпатіями вшехпольського духовенства має тішитися кандидатура відомого політикана Теодоровіча.

— **Фальшивиця 50.000 - марківок.** Львівська поліція попала на слід „малопольської" фабрики 50.000-их банкнотів, якої „централя" має бути в Рудках. З приводу того арештовано 14-літнього Жидка Шора, який привіз до Львова більшу скількість рудецьких банкнотів.

— **Смерть Сари Бернард.** Французькі часописі подають деякі подробиці про смерть геніяльної акторші Сари Бернард. Загально усі близчі і дальші знайомі артистки були на її смерть приготовані. „Божеська" Сара, яка кілька тижнів тому занедужала підчас театральної проби, підупадала помітно на силах з дня на день. Всеж не тратючи свідомости видала розпорядження дотично свого майна і похорону. Похорони казала собі справити величаві; домовина з рожевого дерева, яке було заздалегідь приготоване, мала потапати в повені квітів. Перед домом вмираючої збиралися товпи людей, які пересувалися крізь комнату, де вона лежала уся в білому, серед білих цвітів.

— **Чи може наш промисл розвинутися при нашій тільки допомозі?** В „Союзнім Базарі" фабрика „Фортуна" улаштувала першу виставку своїх виробів. Скляна цукрова будівля вежа! Внизу чотири високі слої, немов стрункі колюмни, пересипані верствами ріжного рода цукорків: подушечки, кваснички, бомбони, шовковики. Висше на солідних скляних тригранних призмах, виповнених чоколядою і помадками, знимаються вузші посудини, в яких червоніють спілі суниці, соковиті желе, рожевіють круглі мятові пастильки — а в тоненьких колюменках, в стилю фізикальних пробівок, миготять усіма красками дрібні цукорки-хрусталики. Сам шпиль вежі завершують знова малі призми з чоколядовими солодощами. А все поперевязуване синьо-жовтими стяжечками. Глядячи на ті стяжечки в наших народних красках, глядячи на розкинені цукорки з чисто-українською етикетою, з написами: Оксана, Марійка, Тарас, Стефан — мимохіть впадає на думку: на яку клієнтелю числить фабрика „Фортуна"? Очивидно, тільки на свою українську, бо хиба галицький Поляк не купить ні Тараса ні Оксани, а тим більше Стрільця Стефана. А коли власниця фабрики, резиґнуючи з чужої клієнтелі, з таким довірям звертається до своїх і числить виключно на поміч своїх, невжеж можемо відмовити їй поперття? Обманути її надії і віру в свідомість нації, яка не пустим звуком вважає клич: Свій до свого!? Невжеж не можемо і ми сотворити між собою такої сильної солідарністю організації, яка не позволить ні одному нашому сотикови перейти в чужі, ворожі руки, на чужі, ворожі цілі? Учімся від наших ворогів! При надходячих святах Великодня усі наші закупи полагоджуймо тільки у своїх купців, у своїх ремісників.

— **Реєстрація.** За реєстрацію арештувала поліція п. Льва Герасимовича в Ляховичах Зарічних і перетримала цілий день 18. марта на постерунку. Вечером тогож дня випущено на волю, а вівторок 20. марта знова арештовано і відставлено до тюрми при окружнім суді в Стрию. Суд по двох днях без переслухання випустив на волю.

— **Справа еп. Цепляка.** Смертний присуд на еп. Цепляка, який наробив стільки шуму в Европі, не буде виконаний. Совітський уряд має замір замінити кару смерти на видалення з границь Росії. Що правда, така „кара" це хиба найбільша ласка, якою совітський уряд може ущасливити людей, яких життя в совітському пеклі рівнається повільній смерти.

— **Інститут Карла Маркса.** В Москві утворено інститут Карла Маркса, що будучи на правах вищої школи має своїм завданням наукову аналізу і популяризацію творів Карла Маркса.

— **Польська валюта.** Стан рахунків польської краєвої позичкової каси (ПККП) з дня 10. березня ц. р. виказує, що зараз є в обігу 1.301,455.361.137 мп., значить стан польських банкнотів зріс за час від 1. до 10. березня 124.154,558.502 мп., що виказує, що польський скарб день денно кидає в обіг коло 12 і пів міліярда нових паперових „банкнотів".

— **Фабрикант „тайних" урядових документів.** В одному з великих берлінських готелів арештовано на днях фальшівника урядових „тайних" документів Гіндерера. Цей низький урядник одного зі шлеських банків заробляв собі на удержання фінгуваням всякого рода дипльоматичних актів в роді „договору Німеччини з Росією" і других, які продавав закордонним, жадним сензації часописам.

— **Страйкуючі дипльомати.** Часописи доносять, що дипльоматичні представники китайського уряду в Европі подали масово просьбу о димісію з причини не виплачення їм платень. Декому з них залягав уряд з... шестимісячною платнею.

— **Занадто дешево!** Пан директор тарифового департаменту у варшавському міністерстві шляхів заявив, що залізничі тарифи є у Польщі дуже низенькі і коли взяти на увагу передвоєнні і теперішні кошти перевозу, то виходить, що вони є в двоє низші ніж були перед війною. Він сказав дальше, що до

1-ого травня мабуть не буде підвижки особових білетів, але взагалі вона є дуже потрібною з огляду на кошти експльоатації залізниць. Одним словом: страшенна дешевизна!

— **„Українське Краєве Товариство опіки над інвалідами“ і кооператива „Союз українських інвалідів“.** (Пояснення). Українськими інвалідами опікується „Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами“ у Львові. На його чолі стоять: надрадник Зенон Лукавецький як голова, Марія Білецька і пров. суду Кульчицький, як заступники голови, Р. Петрушевич, д-р Куровець, директор Т-ва „Дністер“ Колтунюк, д-р Ст. Біляк, дир. Пеленський, проф. Преторіюс, п. Стефанівський, п. Гординська, п. Раковська, п. Мудракова, п. Чумова, п. Майковська, п. Сідельник, п. Конюх і п. С. Український (секретар). Товариство це є інституцією чисто гуманітарною: Воно удержує „Дім Українських Інвалідів“, дає там приміщення на разі 35 інвалідам, із за браку місця веде ремісничі варстати і робітню протез, уділює підмог одноразових і сталих рент в краю, лічить незагоєні рани, переводить операції, висилає на курації. — Друга інституція чисто економічна: „Союз Українських Інвалідів“ — кооператива з двократною обмеженою порукою, до котрої крім членів Інвалідів приступають в члени і неінваліди, обертаючи осягненим капіталом з уділів своїх членів в торговлі і промислі. Стає сталим жерелом доходів, котрі розділяє чи то на підмоги в краю чи на удержання „Дому Інвалідів“. Ті дві Інституції себе взаїмно доповнюють, бо служать для одної цілі. На чолі цеї інституції стоять рівнож майже ті самі люде, отже так чільні члени нашої суспільности цивільні як також старшини інваліди і генерал Тарнавський, котрі працюючи разом, дають запоруку гарного розвою цих обох інституцій. „Союз Інвалідів“ має і ту дальшу ціль, що розвиваючися дає працю нашим інвалідам. Тому наша суспільність повинна попирати ці обі інституції, вступати в члени, до першої платячи місячно 500 мп., до другої одноразово 1000 мп. як уділ і 100 мп. вписового. Канцелярія обох інституцій міститься при вул. Руській ч. 3. II. пов.

— **Заборона управи тютюну.** Польське міністерство фінансів оголошує розпорядок в справі управи тютюну на областях занятих польською державою. Після нього не вільно управляти тютюну без дозволу влади. Особи, які його управляють, мусять продавати його польському урядови по цінах ним означених. Управляти тютюн для власного вжитку не вільно.

— **Пожежа.** Дня 30. березня ц. р. вибухла пожежа в склепі церковних річей і начинь Устенського при вул. Руській ч. 3. Пожежа заподіяла значні шкоди.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10., вил. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Скандальна господарка на польських почтах.

Із наших книгарсько видавничих кол отримуємо ось яку статтю:

Теперішні порта і ріжні почтові оплати є вже так високі (а від 1. IV. ц. р. мають бути ще вищі), що видавництва, які обслугують громадянство дрібними посилками, віддають майже 50 прц. brutto цін книжки — на саму лише почтову оплату — За ці солені ціни кожний з нас має право жадати від почти совісної, вільної від всякої шовіністичної самоволі — услуги.

Тимчасом ось що діється на почтах: З останніх неділь є в мене около 20 почтових посилок, які вернули назад — з дописками „nie podjęto“. Вина тут по більшій части по стороні почти, яка не повідомляє адресатів про це, що посилка надійшла, а доказом на це є факти, що адресати небавком після звороту посилки питають, чому їм замовлених книжок чи газети не вислано. Почта має обовязок держати посилку 8 днів від хвилі завідомлення адресата, тимчасом я одержую зворотні посилки вже в 3 дні після їх висилки, значиться: почтові уряди завертають їх sianie pede — цього самого дня, коли надійдуть зі Львова. Але ж бо є й такі випадки, що реком. посилки цілком пропадають, а почта на рекламації звичайно не відповідає. Доказати можу це рядом фактів. Богато адресатів чекає на книжку й по 5 місяців, бо — так довго почта на рекламації не відповідає. Але-ж галицькі відносини ще ідеальні в порівнанню з тим, що діється на почтах на Волині. Переходить воно там усі границі можливости й імовірности. Діються річи нечувані навіть у царській Росії і взагалі ніде на світі.

Посилки на Волині адресовані по українськи вертають звичайно або без жадної дописки, або з дописскою: nie dopuszczalne, або зовсім пропадають. Навіть такий журнал, як „Театральне Мистецтво“ не має дебіту на Волині! Тут уже все кінчається!

Окрім цього почта на Волині якщо взагалі хоче доручити, то сповняє роль жандармів (поліційних агентів), чи скарбових контрольорів і жадає від адресатів „патенту“ на одержування посилок. Без предложення патенту посилки не доручує.

Де ми властиво живемо? Чи це правові порядки?

Мало цього: вертають посилки з дописскою „nie podjęto w terminie“, а рівночасно відповідається адресатови, як повідомлений приватною дорогою сам зголошується на почту по відбір посилки: „Nam nic o tem nie wiadomo“.

Волинський наш селянин богато більше відчуває потребу книжки, ніж галицький, але з якими труднощами він книжку здобуває! Пішлеш звичайну посилку — пропаде, пішлеш поручену — верне назад з дописскою: „nie podjęto, nieznany, niedopuszczalne“ й т. п., а то навіть „retour“ без найменшого відома адресата. Таких „ретурок“ є в мене повна окрема шафа. Не маю місця куди їх далі дівати. Що кілька місяців — старші посилки розпаковую, а новіщі лежать, та ждуть, може коли адресат особисто зголоситься, бо заплатив за це, а я не знаю вже, якою дорогою йому їх доручити.

На яку-ж біду нарешті все ще істнує державна почта в нашій країні? Коли-б вона була приватним підприємством, то власника вже давно можна-б було „впакувати“ в кримінал за звичайний і ординарний обман. А так?

Гр. Ганулик.

ОСТАННІ ВІДОМОСТИ.

ТЕЛЕҐРАМИ ПОЛЬСЬКОЇ АҐЕНЦІЇ ТЕЛЕҐРАФІЧНОЇ.

Справа невизнання совітів Англією.

Льондон. Дня 29. III. на засіданні палати громад незалежні ліберали Кенверті і Треелеліен порушили справу взаємин Англії з російським правительством. Мек Нейл у відповіди зазначив, що становище англійського правительства супроти теперішнього російського правительства було спричинене упередженням до теперішньої форми правительства в Росії. Щодо невизнання англійським правительством теперішнього російського правительства то прінціпіяльною річю є, щоби в кождім краю істнувала згідно з основами цивілізації правна система правительства. Такої системи в Росії досі нема. Поки Росія продовжатиме дотеперішню політику, доти годі сподіватися з англійської сторони инших взаємин до неї, крім визнання де факто, що Росія вже осягнула.

Відповідь союзників на турецькі контрпропозиції.

Париж. Поанкаре апробував текст листу на турецькі контрпропозиції. Лист відкидає справу окремого трактування екон. клявзуль і просить Туреччину вислати делегатів до Льозанни.

Канц. Зайпль в Італії.

Рим. 30. III. прибув до Медіоляну австрійський канцлер Зайпль. Перед пол. конферував з ген. секр. мін. загр. спр. сенатором Контаріні. По полудни мав конференцію з Мусоліні. Вечером о 9. виїхав до Риму, де буде на послуханні у короля. На авдієнції у папи з причини свят буде щойно в понеділок.

Канц. Болдуін наслідником Б. Лоуа?

Льондон. „Менч. Гардіен“: Консервативні круги прийняли би радо до відома, колиб канц. скарбу Болдуін зайняв місце Бонара Лоуа, як цей уступив би наслідком недуги.

Стан здоровля Леніна.

Берлін. 30. III. доносять з Москви, що в стані здоровля Леніна послідувало дальше погіршення.

Поруські промисловці не платитимуть податку.

Берлін. „Берл. Тгбт.“: Великі промисловці Поруря рішили не платити жаданого окупаційними властями вуглевого податку і прийняли на себе всі наслідки цього.

Постанова ВЦ-а в справі Цепляка.

Москва. „Ізвєстія“ з 30. III. містять постанову в справі арх. Цепляка і прал. Будкевича: 2) Горожанинови Цеплякови замінюється кару визначену судом на 10 літ вязниці з гострою ізоляцією. 2) подання о улаcкавлення не узглядняти. Підп. през. ВЦІ.-а Калєнін і секр. Сапронов.

Виділення функціонарів.

Дісельдорф. З Коблєнції видалено 487 німецьких функціонарів.

Шевченківські свята на провінції.

Сокаль.

„Wspólnemi siłami“.

Дня 17. III. ц. р. відбулися в Сокалі заходом молоді держ. Сем. учит. муж. і прив. Сем. учит. жін. т. зв. Святочні Вечерниці в память Тараса Шевченка з такою програмою: 1) Відчит, 2) Кошиць: „Заповіт“ Шевченка, Хор муж., 3) Ц. М. Вебер: Скрипковий терцет, 4) Шевченко: „Хустина“ декламація, 5) І. Людкевич: „Чорна ріля“. жіночий хор, 6) Ch. Dancla: „Souvenir“ скрипкове сольо при супроводі фортепяну, 7) З народних пісень: „Як ніч на [illegible]“. Терцет вокальний жін. при супроводі фортепяну. 8) О. Федькович: „На скін Т. Шевченка“ декламація, 9) G. Tavernier: „Колисанка“ орхестра, 10) „Шевченкова могила“ декламація, 11) І. Кишакевич: „Катерина“ часть III. мішаний хор.

І булоб повелося свято прекрасно, як би не те, що сьвятом заопікувався україніст з держ. і прив. Сем. звісний угодовець, та ще оден пан проф., що в тих днях заявив, що „його політика“ була добра; вони то зааранжували свято „wspólnemi siłami“. І стався скандал. Видруковано програму в польській мові „ku uczczeniu pamięci Tarasa Szewczeńki“. Хорами, орхестрами і взагалі усіми музикально-вокальними продукціями дірігували професори держ. Сем. — Поляки, яким очевидно не могло лежати на серці звеличання нашого поета, тимбільше що було це вже „po przyznaniu granic wschodnich“. Фортепяновий акомпаніямент обняла таки Полька учителька прив. Сем., якій булоб вказане радше робити панчохи а ніж братися до музики.

Ані одна музикально-вокальна точка не випала добре. Треба бути спеціяльно уздібленим, щоби так попсувати. Скрипкове сольо булоб незгірше, як би на „біс“ п. соліст не заграв якогось мазура, чи щось в тім роді. Як би на глум той сам україніст вибирає на декламацію Федьковича „На скін Т. Шевченка“. Пан професор не завважав мабуть, яке то перестаріле і змістом і зверхною формою і своєю мовою і місто дати якусь Шевченкову поему, каже хлопчеві кувати на память, тажкий довжлезний вірш, щоби сокальська публика не забула, що в Сем. учить українську літературу чоловік, що часами береться говорити по „латинськи“.

На тім цілім святі, незнати було що треба зробити. Чи висвистати, чи вийти. Малося враження, що все те зроблено нарочно, щоб спровокувати. Уся публика цілий час спускала очи на діл, сором бив нас по лиці. Щось подібного, може статися безкарно мабуть тільки в Сокалі.

Панове! не оскверніюйте святого діла, схаменіться будьте люди, бо ми й без провокацій маємо з чим боротися.

Учасник.

Причину цього, що не всі ще постійно складають обовязковий 1 проц. податок на „Рідну Школу“, добачує дехто в недостачі екзекутиви. Це не вірно. Для нас національна карність і громадянський обовязок повинні бути більшим авторітетом, ніж багнет чужого жандарма.

До Українського Громадянства!

Сучасне лихоліття вимагає тісного згуртування і орґанізації всіх народніх мас.

Потребу сього згуртування більше чим другі области Галицької України відчуває середнє Підгіря зі своїм центром Самбором.

Щоби піти на зустріч високим вимогам сеї частини західно-українських земель громадянство Самбора задумує приступити до будови „Народного Дому“ до чого нагоду дає щойно закуплена Товариством „Шкільна Поміч“ величава площа положена в центрі нашого города.

В забудуваннях „Народного Дому“ помістилися би всі культурно-освітні й економічні установи, які по причині лихого дотеперішнього приміщення ледви могли животіти.

Будова вимагає великого вкладу, який покрити в силі хиба ширші круги громадянства.

В передсвідченню, що сей поклик не пролунає безуспішно і найде відгомін в цілому краю, який належно оцінить вагу скріплення висунених на захід полос нашої землі — представники всіх місцевих товариств і тимчасовий комітет будови — кличуть все громадянство до складання як найобильніщих жертв на будову „Народного Дому“ в Самборі.

Усі жертви просимо слати на адресу: Кооператива „Народний Дім“ в Самборі вул. Мик. Рея ч. 4.

Тимчасовий Комітет будови „Народного Дому“ в Самборі. 1—1

2016

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВІСТНИК.

Переклади.

Починає у нас поволі зростати зрозуміння ваги перекладної літератури. Повне виснаження рідної творчости немов би зміцнювало потребу шукати її обнови на чужині; письменники, які мають нахил до пера або звичайні кандидати на письменників без таланту втишають свою потребу писання бодай перекладами. Кілька наших видавничих підприємств за кордоном почало цілу бібліотеку перекладів з европейської літератури чекаючи на її збут при кращих умовинах на рідній землі.

Ці підприємства є задумані на велику скалю; матеріяльними засобами та вибагливістю видань не можуть рівнятись до анальогічних спроб у Галичині на протязі останніх 20-ти років. Вони є лише споріднені з численними починами „всесвітних" та „універсальних" бібліотек—духово. Їх дуже похвальне розуміння ваги перекладної літератури не йде зовсім у парі з розумінням самої чужинної літератури, а головне: з перекладним мистецтвом. Видавці та редактори таких бібліотек є пренаївно пересвідчені, що перекладчиком твору можна зробити кожного, хто сам упевняє, що знає чужинну мову. Таке запевнення або сліпе довіря до перекладчика є майже правилом, тому, що т. зв. редактор видавництва обмежується щонайбільше до прочитання рукопису, не маючи змоги перевірити його з текстом. Згадані видавництва розділяють працю таким робом, що доручають переклади особам, які мають якнайвірнійше перекласти чужинний текст без огляду на їх знайомість рідної мови, а редактори виправлять цей переклад, не зазираючи до тексту.

Незалежно від веселого питання: як при такій методі виглядають поодинокі переклади? — сама оця метода, і инші анальогічні, є дуже характеристичним причинком до психольоґії людей, які беруть на себе почесне завдання підсилювати літературу. Наші люде, навіть в т. зв. поважним іменем глядять на европейську творчість крізь призму рідного загумінка. Наше безладдя в царині літературної мови зміцнює їх погляд, що кожний архитвір можна перекласти меньш-більше такими самими засобами як свіжоспечені урядовці Української Республики перекладали документи та шкварили дипльоматичні ноти. А може краще було би сказати, що студентська сміливість наших дипльоматів була саме наслідком провінціональної літературної освіти. Вони уявляли собі, що вивчившися тисяч чужинних слів можуть складати їх до купи в дипльоматичних нотах та брошурах при помочі словника зовсім так само як змосковщені землячки починали самостійно писати по українськи по двох місяцях буденної базіканини.

Наші видавці відкривають Америку, коли находять перекладчиків, що „перекладають з оригіналу". Їх погляд у цій справі не ріжниться нічим від погляду цілої нашої закордонної політики, яка доручала переговори у державних справах людям, що „знали чужинну мову"... саме настільки, щоби своїм мовом вивернути чужинцеві всі печінки. Плутанина нашої літературної мови з буденним та провінціональним жарґоном стоїть до нині на перепоні до зрозуміння факту, що навіть наша вибаглива літературна мова не знаходиться покищо на рівні буденної мови пересічного західно европейського інтелігента. Наша література не витворила ще абстрактної мови, а тим самим не розмежувала наївного світа сільської побутовщини від світа ідей, проблем і необхідних мовних засобів для їх вислову.

Закид, що перекладчик не знає настільки чужинної мови, щоби міг відчувати її духа та нюянси стилю приходить щойно на другім місці по закиді, що перекладчик не володіє майстерно рідною мовою. Можна прегарно знати весь словник, яким писали наші письменники від Котляревського до Франка; навіть вивчивши на память словника Грінченка не перекладете ним Ґетого, ні Бальзака, ні Дікенса. Діло і не в тому чи найдеться в нашій мові відповідна скількість слів. Те, що відріжняє твори згаданих письменників між собою і архитвори від пересічних „таких собі" книжок лежить у всіх засобах їх стилю, — форми — єдинім оруднику, при помочі якого вони передали нам свій світогляд, свою вразливість і свою індивідуальність. Переклади є іспитом зрілости для кожньої літературної мови: — вони вказують на далечінь, яку мова має перейти, щоби могла відтворити світ чужинних ідей та вражінь. Перекладчик, який має перед собою текст великого письменника, мусить змагатись з кожним напрямком його думки і кожним її висловленим тоном. Крім двох далеких світів: духа двох ріжних мов — він має перед собою ще й дві ріжні індивідуальности, з яких одна, його власна, має розплистись в індивідуальности письменника настільки, щоби вдруге вміла його висловити. І для цього завдання, як для кожнього иншого, треба мати своєрідний талант, який не може обійтись без праці в даному напрямку необхідної, коли переклад має з ремесла стати мистецтвом.

У нас глядять на справу простійше. Перекладні бібліотеки засновувались вже не раз у чисто-патріотичнім почуванню, що треба підпомогти бідолашній літературі, яка не в силі розвиватись завдяки самим письменникам, духово виснаженим і надто мало численним. Наслідки таких похвальних тенденцій не мали ніщо спільного з літературою. Ті, що зітхають до бібліотеки европейських архитворів у зразкових перекладах забувають, що такі переклади появляються звичайно у добі багатої рідної творчости; вони виходять з рук талановитих письменників, які переплітають оригінальну творчість перекладами, інколи більше для збогачення себе самих, свого словника, стилю та уяви, ніж для збогачення літератури.

Спроби двох наших найсміливійших перекладчиків: Куліша та Франка є пророчистими доказами як небезпешно взивати імени великого европейського письменника надаремне. Великанська праця Куліша над Шекспіром полишилась до нинішнього дня щойно завданням на яке треба зважитись на ново, користуючись Кулішевим перекладом як цінним матеріялом. Можна полишити на боці питання про невдоволяючу знайомість Кулішем анґлійської мови. Пребагатий словник і стиль Шекспіра завдають клопоту багатим і більш виробленим мовам ніж наша. Франко поборов легко трудність таких перекладів як „Герман та Доротея" та коли перейшов до Данта, зрікся зразу римування — розпращавшись з цілим чаром різьбленої терцинової строфи. Навіть з поезії Пушкіна лишається в його перекладах небагато.

На одну з недостач більшости Франкових перекладів нездужає ціла наша перекладна література, яка продукується для заробітку видавців або перекладчиків. В оспіху, прихапцем родяться інколи ґеніяльні твори та інколи добрі переклади. Переклади є плодом аристократичного дозвілля в якому письменники можуть з такою самою насолодою гаяти час на переклад твору що й на його читання безліч разів. Наш перекладчик мусить затратити вдесятеро більше часу ніж ті чужинці, які можуть користуватись добрими словниками. Російський словник Уманця є в нас покищо єдиним словником з багатим матеріялом рідної мови. Галицькі спроби німецьких словників залишились у межах провінціоналізму — не кажучи про те, що й вони так само, як Уманець та Грінченко, не в силі були дати необхідної для кожнього інтелігента абстрактної термінольоґії.

Безмежна скількість синонімів (одна з ознак ферментуючої, ще не виробленої мови) в усіх царинах знаття і практичного життя переплутується з впливами сусідських чужинних мов і наплинком поодиноких діялектів. Найти перекладчикові рідну назву якоїсь птахи або квітки є так само важко, як зрозуміти її читачеві, який скінчив чужинну школу або з рідної виніс лише знайомість термінів свого провінціонального діялекту, А що зробить перекладач, коли зустрінеться у Бальзака на одній сторінці з двайцять певідомими термінами сальонової обстанови, з подробицями вбрання у Ґонкурів, з мережкою метафізичної діялектики з Мірдіса або Достоєвського?

Добре ще, коли він зробить з них Нечуя-Левицького або Грінченка. Тоді він залишиться бодай в овиді чистої, простонародньої мови. Але коли він зробить зусилля перекласти їх мовою нашого сучасного інтелігента, він причиниться до зміцнення та поширення вавилонської саламахи під фірмою літературної мови. Заворожене коло дотеперішних перекладних спроб у тому, що нечисленні одиниці знайомі з великими письменниками в оригіналах або перекладах на иншій мові не хотять переходити мук при читанню домодільного роблива. Решта звана широким загалом, яка цікавиться „чимсь до читання" а не літературою — не запамятає навіть прізвища чужинного письменника, але несвідомо рідної нахапається мови та стиллю, який дихатиме чужоземщиною та школярськими вправами.

Михайло Рудницький.

Україна в 1918. році.

(З німецького звідомлення.)

В 1. берлінського „Архива Русской Революціи" (1922, 3-те вид.) надруковано між ин. дуже цікаве „Звідомлення начальникови операційного відділу німецького східного фронту (Ober-Ost) про ситуацію на Україні в березні 1918 р." — на місяць отже перед розгоном Центральної Ради. Автор „Звідомлення відомий німецький публіцист Колін Росс, прихильник України, служив від осени 1917 р. у військовім відділі німецького Міністерства закорд. справ (Militärische Stelle des Auswärtigen Amtes) і підчас походу Німців на Україну находився при передових німецьких відділах, з якими і війшов до Київа. „Звідомлення" виготовив на просьбу самого начальника. Нижче подаю українському громадянству декілька виписок із сього „Звідомлення" як клясичний матеріял для роздумування на тему: чому ми нині не тільки що не маємо своєї держави, але опинилися у загально відомім положенню.... *І. К.*

„Перед вступом німецьких військ на Україну там панував повний хаос. Підчас наступу на Київ большевиків значна частина українських військ заявила про свій невтралітет. І коли війська, що залишилися вірними (українському) урядови, були розбиті, Рада і міністри втікли до Житоміра. Одначе в Житомірі відмовилися приняти Раду й її члени розїхалися в ріжні сторони. В поодиноких місцевостях деякі українські частини ще держалися, але вони не вдержували звязків одні з другими, і можна сказати, що Рада у хвилі підписання мирового договору фактично не мала ні влади, ні сторонників у краю.

„Внутрішнє положення України більш усього нагадує стан Мексика після упадку Хуерті. В краю нема ніякої центральної влади, що обіймала би більш-менш значну територію. Весь край поділений на цілий ряд окремих областий, що обмежаются границями повіту, міста, а деколи навіть окремими селами: Влада в таких областях належить до ріжних партій, а також й окремих політичних авантюристів, розбишак і диктаторів. Можна зустрінути села, опоясані окопами, що ведуть одні з другими війну ізза поміщицької землі. Окремі отамани панують в областях, які підчиняють собі при помочи своїх близьких і наємників. В їх розпорядженню находяться скоростріли, гармати й панцирні автомобілі; взагаліж населення розтащило багато зброї.

„Не можна сказати, що большевики опираються на Україні тільки на російські війська та на захожі з Великоросії банди. Вони мають також багато сторонників на Україні. Всі робітники настроєні большевицьки, як і значна частина демобілізованих салдатів. Тяжко встановити, яке відношення до большевиків селян. В тих селах, в яких побули большевицькі банди, де вони грабили і реквірували, селяни настроєні протибольшевицьки. Одначе в инших місцевостях большевицька пропаґанда мала очевидний успіх і серед селян.

„Головний інтерес селян зосереджений на питанню про наділ землею. Українська самостійність, на яку опирається Рада, має в краю незвичайно слабкі коріні. Головним її оборонцем є невелика ґрупа політичних ідеалістів. В народі часто можна зустрінути повний брак інтересу до національної самобутности. З другої сторони й Українці не є сконсолідованою політичною ґрупою, але діляться на ріжні соціялістичні течії. Рада, влада якої змінюється від часу приходу Німців з кождим днем, всеж таки опирається тепер, як, по всій правдоподібности, ще довго і в майбутньому, на німецькі багнети.

„Ще довгий час буде продовжатися дуже заввята внутрішня боротьба. І головні труднощі містяться в тім, що народ здеморалізований революцією і большевицькою пропаґандою і в коріні захитані поняття влади і дисципліни.

Далі йдуть спеціяльні розділи: Українське військо, Військова оцінка, Економічне положення, Протинімецький настрій, Політика, Преса, Пропаґанда і Заключення.

„В заключевня — кінчить автор своє звідомлення — я хотів би сказати слідуюче: Рада держиться тільки завдяки німецькій окупації. Одначе її влада зростає з кождим днем. І можна припускати, що паралельно зі скріпленням влади Ради її відношення до Німців буде ставати чим раз більш вороже...

Бібліоґрафія.

А) Книжки.

Михайло Грушевський: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. Том II (частини першої книга дру-

та), ст. 232. Київ — Львів 1923. (Зміст: Книжна словесність київської доби. Оригінальне письменство XI і XII вв. Творчість XII і XIII вв. Слово о полку Ігоревім).

Іван Франко: ЯК ЮРА ШИКМАНЮК БРИВ ЧЕРЕМОШ. ТЕРЕН У НОЗІ. (Перше книжкове видання). Ст. 88. Наклад Краєвого Союза Кредитового. Львів — Київ 1923.

Микола Вавриcевич: СЛАВА КОБЗАРЕВИ. Сценічна картина (з нотами). Ст. 68. Наклад М. Таранька, Львів 1923.

Микита Магир: БАЙКИ. Образки А. Манастирського. Ст. 52. Діточої Бібліотеки кн. 30 Наклад видавництва „Світ Дитини". Львів 1923.

Тарас Шевченко: МАЛИЙ КОБЗАР. Вибір для дітей з образками. Ст. 64. Діточої Бібліотеки кн. 33. Наклад в-цтва „Світ Дитини". Львів 1923 р.

Іван Ольбрахт: ПЯТИЙ АКТ. Пєса на одну дію. Переклав з чеського Л. М. Ст. 34 В-цтво „Чорноморе". Камянець н|П. — Одеса 923.

Проф. І Огієнко: НАГЛЯДНА ТАБЛИЦЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ. Для школи й самонавчання. Печатня оо. Василіян. Жовква 1923.

В. Безкоровайний: УКРАЇНСЬКА ДУМКА на скрипку з фортепяном. Думка III. Львів — Тернопіль 1923.

Б) Журнали.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК, кн. 4. рік вид. XXII, ст. 289—384. Адреса Редакції й Адміністрації: Львів — Чернецького 24. Ц. кн. 5000 мп.

Зміст: *М. Ковальський*: Я ждав його; *Д. Слобода*: Нариси; *К. Гриневичева*: Пасха красна, Пасха Господня; *У. Кравченко*: Замітки; *К. Поліщук*: Близнята; *Ґ. Гавптман*: Афоризми; Пісні Анакреонта (пер. О. Луцький); *Г. Юртик*: Другий всеукраїнський військовий зїзд; *В. Короленко*: Листи до Луначарського про большевицьку політику; *М. Рудницький*: Ґістав Фльобер; *Д-р В. Залозецький*: Музеї та охорона памяток на Підкарпатській Україні; *А. Карашевич*: В ночі; *Д-р Р. Цегельський*: Атоми та їх будова; *Д. Донцов*: Кріза української літератури; *О. В.* Санкція рижського договору; *А. Назарів*: Висліди нової економічної політики в Росії. Бібліографія.

НАРОДНЯ ПРОСВІТА, просвітний місячник Т-ва „Просвіта", ч. 3., р. вид. І. (X). Ст. 41—56. Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Ринок ч. 10|II. Ц. прим. 1000 мп.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТИ, орган українського студентва, ч. 2—3, рік вид. І, ст. 29.

ЗАГРАВА, орґан незалежної політичної думки, виходить 1 і 15 в місяци, ч. 1, рік вид. І., ст. 16. Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Руська ч. 18/І. Ц. прим. 1000 мп.

МОЛОДА УКРАЇНА, ілюстрований часопис для молоді з додатком „Світ Дитини", ч. 6, ст. 51—72 + 41 — 48.

Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Зіморовича ч. 3. Ц. прим. 1400 мп.

РОГАТИНЕЦЬ, вістник Кружка УПТ. в Рогатині, ч. 4. рік. вид. І., ст. 16. Ціна прим. 1500 мп.

ЖАЛО, сатирично-гумористичний часопис, ч. 4. Рік вид. III, Ст. 8.

Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, вул. Скшинського ч. 14.

Поможіть політичним вязням! Фонди Комітету допомоги для них уже цілком вичерпані! Негідне чести Українського Народу булоб, коли-б наша суспільність всіми засобами не постаралася улекшити своїм політичним вязням їхню важку долю! Негайно пришліть нові датки до Краєвого Союза Кредитового, Ринок ч. 10, або до Т-ва „Дністер" вул. Руська ч. 20. Харчі доставляйте до кухні в „Народнім Домі", Львів, вул. Рутовського ч. 22, II. пов.

Розвязання Товариства Української Молоді „Громада" в Коломиї.

На підставі розпорядження станиславівського воєвідства закрито дня 24. березня ц. р. Тов. Української Молоді „Громада" в Коломиї.

Того дня рано поліція завізвала Управу до домівки Товариства і зажадала протокольних книг, актів, статута, печаток, каси та ключів від бібліотеки.

Все те сконфісковано і заборонено вести дальшу діяльність Товариства. За причину розпорядження подано, що Товариство не є втягнене до якогось реєстру в станиславівськім воєвідстві і тому істнує нелеґально. — Слід зазначити, що Товариство має за собою 16-літню діяльність, бо засноване ще в 1907 році, перетревало війну і окупації, а два літа тому на жадання польських адміністраційних властей внесло відповідні повідомлення та пять примірників статута до старости в Коломиї.

Через закриття Т-ва „Громада" наша молодь понесла велику втрату. — Товариство проявляло успішну діяльність, а у своїх рядах мало визначних робітників на полі народної освіти в місті і окрузі.

Заборона викликала велике огірчення серед тутешньої молоді. Яка державна мудрість подиктувала теперішнім володарям закрити за „нелеґальність" якраз тепер Товариство, яке від десятка літ явно істнувало й вело свою культурницьку та професійну діяльність на очах усіх сторожів „права"?

З судової салі.

Леґалізація Українського університету?

Дня 29. ц. м. відбулася перед окружним карним судом у Львові розправа карна проти студента політехніки Осипа Стецури, обвинуваченого на підставі § 285 з. к. у приналежности до Львівської Студентської Секції. Іменно в часі передвиборчих арештувань найдено у обвинуваченого при ревізії секційну леґітимацію і на цій підставі закинено йому приналежність до Секції. При розправі твердив обвинувачений, що Секція істнувала в р. 1921 і 1922 при Українськім Університеті у Львові, а задачею її було збирання фондів на удержання цього Університету. Суддя Гут твердив, що такого Університету нема. На це оборонець д-р Лев Ганкевич покликав на свідка ректора д-ра Василя Щурата для ствердження, що істнує університет та що при ньому істнувала Секція. Рівнож покликався оборонець д-р Ганкевич на кореспонденцію суду з поліцією саме в цій справі. Іменно суд окр. карний письмом з дня 9. І. 1923. Vr 5152/22|15 запитував Дирекцію поліції:

„Czy tzw. Uniwersytet i Politechnika ukrajińska we Lwowie, oraz УКСР. — Sekcija Stud. Lwowska są tajnymi stowarzyszeniami w rozumieniu § 285 u. k."

На це Дирекція поліції відповіла:

„Prezydium Dyrekcji policji we Lwowie. Lwów dnia 23. lutego 1923. L. 151/pr/23. Do Sądu Okr. karnego oddział XVII. we Lwowie. — Odnośnie do pisma Sądu z 9. I. 1923. Vr 5152/22/15 zawiadamiam Sąd, że jedynie УКСР. wraz z sekcijami uważana jest za tajne stowarzyszenie w rozumieniu § 285". Dyrektor policji Rajnlender.

П. Прокуратор не хотів розуміти, чому поліція погодилася з леґальністю Українського Університету і тому покликала на свідка директора поліції Райнлендера на вияснення цього письма. На цім розправу відложено.

НОВА ФАБРИКА ЛІКЕРІВ І ГОРІВОК
АКЦІЙНОГО ТОВАРИСТВА ПРОМИСЛОВОГО
КОСЕЦКІХ
ЛЬВІВ — ЛЕВАНДІВКА.
ПОРУЧАЄ НЕБУВАЛІ ОРИГІНАЛЬНІ ЩО ДО ФОРМИ А СЛАВНИМ НАПИТКОМ НАПОВНЕНІ ФЛЯШКИ, ПРЕДСТАВЛЯЮЧІ НАЙДОБІРНІЙШІ СМАКИ І ЯКОСТИ. ДО НАБУТТЯ В ПЕРВОРЯДНИХ ТОРГОВЛЯХ І РЕСТАВРАЦІЯХ.
2021 1—1

ЖЕРТВИ

Рідна Школа:

На „Рідну Школу" прислали чеками в січни ц. р. в мп.:

(На підставі ухвали повної Головної Управи У. П. Т. з дня 24./II. 1923 жертви поодиноких осіб оголошується від десять тисяч (10.000) мп. в гору. Жертви громад — в присланій висоті.)

Чит. „Просвіти" Гребенне 10.000, зб. в церкві в Девятерах 4.650, Мости великі 23.300, Гості на весілю у П. Смолія 15.100, Кружок У. П. Т. в Луці 12.000. Кружок У. П. Т. Теребовля 20.000, Кружок У. П. Т. Бучач 54.350, І. Паламар Журавно 10.000. С. Залеський 10.000, К. Ґерова 10.000, Окр. Від. „Вз. Помочи Учительської Підгайці 41.425, Белзець 4.000, Стрілиська стр. 23.584, П. Кульчицький (за І. Бережанську) 10.000. Миколаїв над Дн. 5.000, Камінь 660, О. Стефанович 10.000, Москалівка 6.600, Косів 3.000, Синевіцько 1.000, М. Чайківський Бучач 45.170, С. і Е. Ліщоти і С. Вендзілович 10.000, Фільварки 60.660, Николаїв над|Дн. 47.000, Березівка 28.250, Жидачів 78.000, І. Паламар Журавно 100.000, Белз 72.490, Ладичин 145.000, Курилівка 12.500, Коросно 25.000, Озірна 107.350, Куровичі 56.150. Супранівка 40.800, Яструбичі 50.000, Д-р В. Константинович 10.000. Круж. У. П. Т. Теребовля 50.000, Микулинці 1.520, Городиславичі 51.000, Залізці 38.030, Жидачів 32.000. Новошини 50.000, Мельнич 82.580, Лютинка 14.700, Володимирці 101.780, Ів. Паламар Журавно 50.000, Красносілці 200.000, Гості на святах в П. Т. Бриняка 11.300, Кабарівці 7.000, Мшана 63.700, Коросно 60.000, Береги 14.600, Корналовичі 37.235, Круж. У. П. Т. Теребовля 250.000, Микулинці 100.000, Володжа 10.000, Вільховець 28.000, Залізці нов. 37.000, Монастириська 67.300, Зарубинці 20.000, Красносільці (Ковальчук) 16.000, Розношинці 200.000, о. Й. Краснопера 15.000, Стриївка 50.000, Острів 37.133, Іспас 59.870, Круж. У. П. Т. Устрики 14.000, Дмитровичі Заріче 10.000, Стоянець 20.000, Корна 25.040, Немилів 15.000, Павлів 15.465, Самбір 164.300. Копитів 11.400, Шартанці 34.825, Криве 4.705, М. Кокольський 16.400, Залуже коло Сяну 5.000, Круж. У. П. Т. Теребовля 200.000, Звіринець 20.000, Круж. У. П. Т. Башня дол. 60.600, Ришкова Воля 15.000, Молодінче 25.517, Бортники 84.000, Стрілиська стр. 30.500, Устє еписк. 77.300, Ренів 12.200, Круж. У. П. Т. Бучач 40.000, Збараж 20.000, Томашівка 66.900, Буговиська 80.000, Ст. Самбір 3.700, 43.100, 69.270, 11.300, Соколики 20.000, Круж. У. П. Т. Бучач 30.000, Лазарівка 10.200, Лука к. Устя 11.300, Теребовля 26.517, Дубравка 10.000, Любша 38.720, Мазурівка 10.000, Смугів 10.300. Тарнавка 28.060, Колоденець 25.000, Гузеля 15.000, Сорока к. Ск. 50.000, Гоголів 14.700, Круж. У. П. Т. Теребовля 90.500, Бринця заг. 20.000, Бринця церк. 43.840, Вибранівка 20.000, Двірці 10.139. Базаринці 90.000, Гнилиці 100.150, Сенягівка 50.000, Круж. У. П. Т. Збараж 214.007, 34.245, Кооператива „Сила" 100.000, Руда сіл. 30.000, Ясениця руська 5.000, Кровивище Корнич 7.500, Волків 19.370, Яблонів 42.000, Василів 19.000, Смолин 100.000, Камінка волось. Кулайці 80.000, Теглів 23.675, Озимина 15.000, Сможе 8.000, Тростянець 5.000, Витків 19.420, о. М. Марисюк ЧСВВ. 12.000, Бориничі 142.311, Михайло Волянюк 25.000, Новошина 50.400, Заколоть 5.000, Звертів 15.000, Мости великі 38.000, Капустинецький ліс 10.000, Лубянки низ. 122.890, Осташівці і Данилівці 17.795, Сервири 26.200, Ростоки 13.000, Боків 34.855, Вороблячин 40.000, Губинок 20.000, Стаї 21.560, Корчів 40.000, Остобіж 20.000, Рава руська 54.530, Зібранівка 40.000, Ст. Самбір 47.180, Різдвяни 25.000, Круж. У. П. Т. Теребовля 100.000, 177.110, 53.225, Ланьцут 29.000, Верина 10.000, Голешів 41.700, Соколівка 47.560, Круж. У. П. Т. Надвірна 150.000, Іванівка 30.000, Товсте к. Грим. 40.000, Сколє 67.000, Кореница 60.000, Ляховичі подор. 81.700, Кунин 20.000, о. Григ, Панчишин 20.000, Долпотів 14.760, Петранка 32.000, Кудирявці 30.000, Іспас 22.000, Косів 54.000, Москалівка 2.000, Лоєва 17.000, Р. Заячківський 10.000, Славятин 42.000, Радехів 136.055, Хоробрів 29.250, Р. Коритовський 10.000, Збараж 100.000, Сухівці 140.125, Калуш (Сокіл) 50.000, Лагодів 15.000, Гості на хрест. у Т. Лисая 10.400, Рожанка 25.775, Ст. Самбір 8.500, Любинець новий 25.520, Любинець стар. 10.480, Коропатники 10.000, Таврів 20.000, Волиця 10.000, Колодно 26.000, Но-

Дня 1. квітня ц. р. вийшло з друку 1. число двотижневика
„ЗАГРАВА"
суспільно політичний економічний журнал.
Видає: Видавнича Спілка „ЗАГРАВА". Начальний Редактор: Д-р Дмитро Донцов. Відвічальний Редактор: Теодор Мартинець. Редакція й Адміністрація: Львів, вул. Руська ч. 18. Ціна 1. ч. 1000 мп., в Чехії 120 Кч., в Німеччині 800 мім., в Австрії 2000 К. австр., в Америці 3 цт. Всі Редакції й Видавництва проситься надсилати власні видання для реєстрації і обміну.
1983 1—2

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВ-А ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ, РИНОК Ч. 10, має на складі нове видання творів Івана Франка:

1) **„Як Юра Шикманюк брав Чернемош“** 5000 мп., 2) **„Панські жарти“** 4000 мк., 3) **„Semper tiro“** 4000 мп., 4) **„Із днів журби“** 4000 мп., 5) **„Великий шум“** 7000 мп., 6) **„Зівяле листя“** 3000 мп., 7) **„Борислав сміється“** 14.000 мп. (На порто цих книжок проситься долучити 4000 мп.)

за Скварява 14.000, Стрентів 7.500, Косів стар. 30.000, Балигород 23.217, Гребенне 38.100, Монастирок 20.000, Барилів 50.000, Заздрість стара 23.000, Смиківці 10.000, Борина 30.000, Борусів 14.300, Глібовичі вел. 32.035, Тинява 44.860, Бутини 11.000, 20.000, Капустинці 34.000, Капустинецький ліс 45.000, Полоничина 26.000, Волосів 40.000 Боршова 33.500, Піддубці 20 490, Витків нов. 50.000, Круж. У. П. Т. Теребовля 100.000, Диків стар. 15.000, Майдан сін. 20.000, Ярослав (Тов. Родина) 190.200, Грушатичі грм. 44.235, Торгов. Спілка 50.000, Раковець 31.300, Мельниця 30.000, Круж. У. П. Т. Бучач 170.000, Круж. У. П. Т. Монастириська 11.500, Чехів 30.000, Заліщики стар. 111.810, Солоне 15.000, Круж. У. П. Т. Збараж 218.400, 77.000, Кудинівці 76.000, Турка н.|Стр. 77.100. — Вп. жертводавцям складає щиру подяку головна Управа У. П. Т. IX 1—1

†

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

з

ПАНАХИДОЮ

за упокій голов і членів Тов-а „ПРОСВІТА“

відбудеться з приводу Загал. Збору Тов-а в понеділок, дня 2. квітня ц. р. о год. 8·30 рано, в парохіяльній церкві Успенія Пр. Д. М. (Волоській), на яке Гол. Виділ Т-ва „Просвіта“ Членів і Львівську Громаду просить.

III 1—1

†

Дня 15. III. 1923 р. помер в Озірній в 74 р. життя а 50 священства

о. АЛЕКСАНДЕР

ТАНЧАКОВСЬКИЙ

консисторіяльний совітник, парох і голова вид чит. „Просвіти“ та директор каси в Озірній, Нараївський декан і член Повітової Ради та Окружної Шкільної Ради в Перемишлянах, організатор, голова та член всіх повітових, культурних і економічних товариств в Перемишлянщині і Зборівщині, відомий учасник усього сьогочасного українського руху бережанського повіта. Покійний був не лиш взірцевим священиком, але також примірним громадянином-патріотом: ціле життя посвятив праці не тільки на церковнім поли, а й на народнім і все йшов в перших рядах в просвітній, економічній та організаційній роботі. Хрустально чистий характер, ревність в сповнюванню принятих на себе обовязків, висока і благородна інтелігенція — отсе тільки прикмети Покійного — чільні наслідування — Українська суспільність теряє одного з кращих своїх провідників. — Покійний залишив: дочку Ольгу, замужню за проф. Роздольським та двох синів: проф. Ярослава і студ. унів Костя.

В. Й. П.

Українська Громада Озірної.

Вмісте вінця на домовину бл. п. о. Ал. Танчаковського зложили парохіяни 93.000 мп., а чит. „Просвіта“ 50.000, які поділено: на Рідну Школу 100.000, на Українських інвалідів 20.000, на політичних вязнів 73.000 мп. 1—1

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Народний театр Тов. „Українська Бесіда“ під дирекц. О. Стадника у Львові, (Шашкевича 5.).

Неділя 1. квітня н. р. год. 3 пол. „БАРОН ЦИГАНІВ“, оперета на 3 дії Й. Штравса.

Неділя 1. квітня год. 7·30 вечером „НЕВОЛЬНИК“, драматичні картини зі співами М. Кропивницького.

Понеділок 2. квітня год. 3 пол. „БАРОН КІММЕЛЬ“, оперета на 3 дії В. Колля.

Понеділок 2. квітня год. 7·30 веч. „ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ“, народня драма на 5 дій М. Старицького.

Білети продає раньше „Союзний Базар“, (дім „Дністра“) а в день вистави від год. 5 вечер каса театру. 1—1

Український театр під дир. І. Когутяка, під артистичним проводом М Бенцаля, Стрий, саля „Нар. Дому“. Неділя 1. квітня: „ЧОРНОМОРЦІ“. Понеділок 2. квітня: „ХАТА ЗА СЕЛОМ“. Второк 3. квітня: „ДІТИ АГАСВЕРА“, бенефіс артистки З. Когутякової. Середа 4. квітня: „МОЛОДА КРОВ“, бенефіс святочний всеї дружини театру. 1987 4—4

Реколекції. Товариство ім. св. Ап. Павла устроює реколекції для ВП. Панів, Членів нашої української львівської інтелігенції, які відбудуться в днях 1., 2., 3. і 4. квітня п. р. все о год. 7. вечером в приватній каплици духовного семинара (II. поверх), просимо о ласкаву в них участь. — *Управа Тов. ім. св. Ап. Павла у Львові.* 1—1

До відома львівського громадянства! На спільнім засіданню усіх гуманітарних Товариств, що відбулося дня 20. IV. усталено слідуючий порядок недільних збірок у львівських церквах на місяць квітень ц. р. — 1. квітня філія Українського Т-ва Охорони і Опіки над молодю. — 8. квітня „Рідна Школа“. — 15. квітня Т-во Українська Захоронка. — 22. квітня на голодуючу молодіж. Повідомляємо також, що 1 третя всіх збірок іде на церкву а 2 третих на Товариство. 1—1

На закупно збірки Пещанського і видання наукові Національний Музей у Львові (вул. Мохнацького 42) одержав датку — від: „С. Б-ру“ 30.000, проф. П. Гриньовського 50.000, адвок. д-ра О. Ріпецького 20.000, радн. суд. Б. Шулякевича 10.000, нотаря В. Левицького 10.000 „Просвіти“ в Моравський Остраві через Кр. С. Кред. 31.950, о. Ігумена Климентія Шептицького млива на 545.250 мп. 1—1

Подяка. Політичні вязні жовківського повіта, що одержали підмогу, в часі їх арештування від Тов. Буд. Українського Народного Дому в Мостах вел. (з осідком в Cleveland-і) складають цею дорогою, щиру подяку. — Заграничні часописі проситься о передрук. 2015 1—1

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Юстин Лапшин, Іван Сиротюк, Біла Церква, Україна. Сердечний, дружній поздоров від Івана Шкварка і Онуфрія Сокола. — Закордонні часописі просимо о передрук. 2010 1—1

Дрібні оголошення.

ТОМАСИНУ 16%, має на складі і висилає сейчас по вплаченю грошей УНА Промислово-Торговельне Товариство, Сп. з обм. пор. в Дрогобичі, вул. Стрийська. 2009 1—2

ЖІНОК до фабрики коробок пошукується. Зголошення: Шпітельбер, Львів, Панська 14. 2017 1—2

АЛЬБОМ ПІСЕНЬ д-ра Лопатинського (18 сольових пісень в супроводі фортепяну по 10.500 мп. висилає: Музична Накладня „ТОРБАН“ Львів, Оссолінських 6. 2018 1—6

БЛЯХУ, дахівку, цеглу, цемент, вапно, окуття, висилає „УБУС“, Львів, Оссолінських 6. 2014 1—10

КІМНАТИ окремої або при родині близше центра по змові з повним удержанням шукає спокійний банківський урядник. Зголошення до Редакції під „д-р Б.“ 1952 4—6

ПОШУКУЄТЬСЯ інструктора до уч. II. р. сем. та II. гімн. Услівя присилати: о. Е. Герасимович, Ляховичі Зар. п. Журавно. 2004 2—3

ХТО ЖЕРТВУЄ?! Музичні інструменти для зложення орхестри в Домі Українських Інвалідів. Прийметься в подякою скрипки, мандоліни, гітари, бандури, балалайки, цитри, цимбали, як також дуті інструменти. XXI 2—3

ПРАВДИВІ ГЛИНЯНСЬКІ килими на стіни і долівку, над і перед ліжками, портієри, хідники, накиди на отоману і буяки, подушки і т. п. — Можна набути: Дім Килимів — Львів площа св. Духа біля костела оо. Єзуїтів 1719 0—10

ЦЕМЕНТ, вагоново, папу, дахівку, коркову ізоляцію, карболінеум, будівельні підойми, залізо, рури, по конкуренційних цінах доставляє „Пільот“, Львів Баторого ч. 4. 1974 а) 4—30

ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р Стефан Федак

2020 веде поновно 0—10

АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ

у ЛЬВОВІ, вулиця Сикстуська ч. 48.

2019 1—6 **ДЕНТИСТ**

ЯКІВ НАСС

б. співроб. дент. заведення проф. львівського унів. д-ра Болосевича приймає в заведенню

— вул. СИКСТУСЬК Ч. 17. —

Штучні зуби в кавчуку, золоті після американського системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі.

Подяка.

Випущений на волю дня 25. III. ц р. по більш пятимісячнім побуті в тюрмі складаю щиросердечну дяку Всім, що в який небудь спосіб причинились до облекшення моєї долі як в поліційних арештах, в дефензиві, так і Бриґідках у Львові. Зокрема щира подяка Вп. п. д-рови Брикови. проф. Шахови, Панству Козинським і Музикам та вс. о. Хилякови з Мервич. Особливе зобовязання і сердечне спасибіг Вп. Пану д-рови Шухевичеви С., адвокатови у Львові за його успішні старання в моїй справі та відвідини в арештах.

Львів, дня 28. III. 1923.

2012 1—1 **Петрин,** сотник УГА.

Позір! Позір!

Члени „Конс. Українських Скарбових Службовиків“ у Львові.

Фузия „Консуму Українських Скарб. Службовиків“ з Господарсько-споживчо-торговельним „Союзом Українських Інвалідів“ коопер. з обмеж. порукою у Львові, вже зареєстрована. Проситься всіх Членів „Консуму“ доповнити свої уділи до висоти 1000 мп. і 100 мп. вписового найдальше до дня 30. квітня 1923. Хто до сего речення не доповнить свого уділу перестає бути членом Союза Українських Інвалідів. — Львів, 29. III. 1923. XXI 1—3

Управа „Союза Українських Інв.“.

Українська Суспільносте!

З приводу наближаючихся Великодних Свят, підписаний Видія Українського Краєвого Товариства Опіки над Інвалідами у Львові пригадує ввічливо тих, про котрих ми ніколи не повинні забувати. Вони-ж зложивши на жертвеннику Вітчини все своє найдороще коротають вік серед важких умовин.

Памятайте про „Паску для наших Інвалідів“. Жертви в натурі і грошах слати до канцелярії Товариства, Львів, вул. Руська ч. 3/II. пов. XX 2—4

Радн. З. Лукавецький вр. Б. Білецька вр.

Новість! На піст!

— СТРАСТНІ РОЗВАЖАННЯ, —

молебен, пісні й молитви. „Голгофта“, 15 ілюстрацій. Надається до масового поширення між народом. Ціна книжки мп. 2.300. Замовляти: „ДОБРА КНИЖКА“. ЛЬВІВ, 1968 вул. СОДОВА 4. 2—2

ОГЛЯД ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА

по запискам за викладами проф. д-ра М. Чубатого (Історія джерел та державного права ч. I. і II.)

Видання трете справлене і доповнене. Стор. 340, 4°, Ціна Мп. 20.000. Висилка на провінцію за посліплатою або по попереднім надісланню Мп. 22.000. Купувати і замовляти можна в

КНИГАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА у ЛЬВОВІ, РИНОК 1969 число 10. 2—3

Надзвичайні Загальні Збори

„Господ.-споживчо-торговельн. Союза Українських Інвалідів“,

Кооперативи з обмеженою порукою

у Львові

відбудуться дня 16. квітня 1923. о годині 6. вечер. в салі „Української Бесіди“ (Народний Дім, Рутовского 22) зі слідуючим денним порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
2) Доповняючий вибір Надз. Ради і затвердження доповненої Дирекції.
4 Внески і запити.

На випадок неприсутности вимаганого статутом числа членів, відбудуться того самого дня о год. пізнійше в тій самій домівці і з тим самим денним порядком другі Загальні Збори, які будуть управнені важно рішати без огляду на число присутних членів. — Львів, 28. квітня 1923.

XXI 1—1 НАДЗІРНА РАДА.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства жінок „ТРУД“

Робітні жіночих і діточих одягів та білля Кооперативи з обмеженою порукою

в Підгайцях

які відбудуться дня 19. квітня 1923. (в четвер) о годині 2-ій по пол. в домівці читальні „Просвіти“ в Підгайцях, зі слідуючим денним порядком:

1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
2) Звіт Дирекції.
3) Звіт Контрольної Комісії і внесення членів щодо уділення абсолюторії.
4) Вибір Дирекції і заступників.
5) Внески і запити.

Проситься ВП. Членів взяти численну участь в Зборах, а всіх до тепер не вступивших, проситься вступити в члени Товариства.

За Надзірну Раду:

Навроцька Аліна секретарка. 2018 1—1 **Сроховська Евгенія** голова.

КИНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від неділі 1. квітня 1923. односеріову драму в 7. частях п. з.

„Самсон і Даліля“

Танець любови і смерти серед заворотного люксусу. Борба між суперниками з вирафінованою жорстокістю. Головну ролю креує славна і чудова драматична артистка МАРІЯ КОРДА.

За редакцію відповідає Ол. Кузьма.

З друкарні Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 10.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL